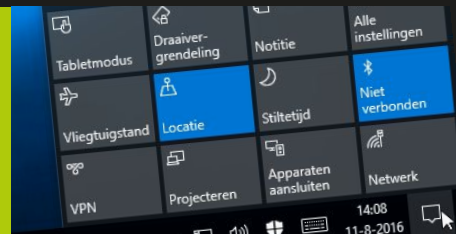

Windows 10 zomerupdate

Wat is er nieuw en wat hebt u eraan?

Ronald Smit

De Windows 10 Zomerupdate – ook wel bekend als de Verjaardagsupdate – heeft nieuwe functies aan Windows 10 toegevoegd. Een deel daarvan is zeker interessant, laten we dus eens een blik op alle nieuwigheden werpen.

De kans is groot dat u tijdens het lezen van dit artikel de grote Windows 10 Zomerupdate inmiddels achter de kiezen hebt. Inmiddels zijn er zelfs alweer updates voor die Zomerupdate verschenen. Wel geldt dat Microsoft de Zomerupdate gefaseerd heeft uitgerold, waarbij nieuwere computers voorrang kregen. Hebt u de update om de een of andere reden gemist, lees dan vooral even het kader over hoe u hem alsnog handmatig kunt installeren.

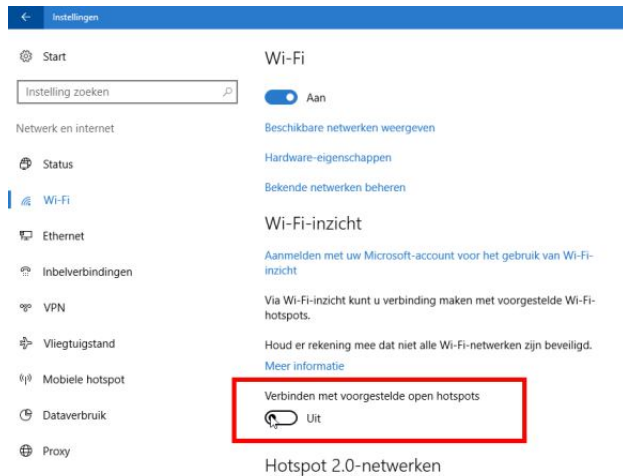
Samen met de komst van de Zomerupdate is het gratis weggeven (lees: updaten vanaf Windows 7, 8.x of 10) voorbij, sinds augustus moet er weer gewoon betaald worden voor Windows 10. Of Microsoft daar op de langere termijn mee wegkomt wagen we overigens te betwijfelen, de meeste consumenten zien een besturingssysteem tegenwoordig als een gratis iets dat bij een stukje hardware hoort. Concurrent Apple geeft zowel de desktop als mobiele versies van haar besturingssystemen gewoon gratis weg. Heel praktisch natuurlijk, want daarmee zorg je als bedrijf dat zoveel mogelijk gebruikers overstappen. Dat laatste lijkt trouwens in het geval van Windows 10 niet helemaal gelukt. Microsoft meldde vlak voor het verstrijken van de gratis upgradelimit dat hun nieuwste OS inmiddels op twee van de vijf computers draait. Dat is 2:10 ofwel slechts 20 procent wat zeker gezien de agressieve manier van aanbieden over het afgelopen jaar zonder meer weinig genoemd mag worden. Vooral ook als u bedenkt dat Windows 7 op net iets minder dan 50% van de computers draait, waarmee deze versie een nieuwe Windows XP lijkt te gaan worden qua standvastigheid.

De Zomerupdate zelf was overigens een behoorlijke bevalling te noemen, na een download van maar liefst 4 GB zijn alle Windowsbestanden vervangen. Feitelijk kan er dus beter gesproken worden van een compleet nieuwe installatie met behoud van programma's en gegevens. Daarmee belanden we meteen aan bij een eerste tipje: als u na de update tot de ontdekking komt dat bepaalde hardware – met name randapparatuur als printers – niet meer werken, dan volstaat het om de aanwezige printerdrivers te de-installeren en ze vervolgens opnieuw te installeren. Hetzelfde probleem trad ook op tijdens de eerdere 'November-update' van vorig jaar. Ook blijkt dat van een deel van de software de standaardinstellingen weer teruggezet is, onhandig. Controleer van veelgebruikte programma's dus altijd even de instellingen.

Let op Wifi-instellingen

Loop ook álle privacy-gerelateerde instellingen terdege na. Microsoft heeft ervoor gekozen alles weer zo gunstig mogelijk voor henzelf in te stellen, inclusief een aantal ronduit riskante opties die gewoon uit horen te zijn. Opvallend is bijvoorbeeld dat de optie om rücksichtslos verbinding te maken met openbare draadloze netwerken (Wifi hotspots) nog gewoon in Windows 10 aanwezig is, ondanks een eerdere belofte dat dit niet meer het geval zou zijn. Controleer deze instelling als allereerste, want het is ongezond – vanuit veiligheidsoogpunt bezien – als uw laptop of tablet zomaar overal verbinding maakt. Klik daarvoor op het Instellingen-tandwiel in het Startmenu (inderdaad: dit is veranderd, komen we zo op terug) en

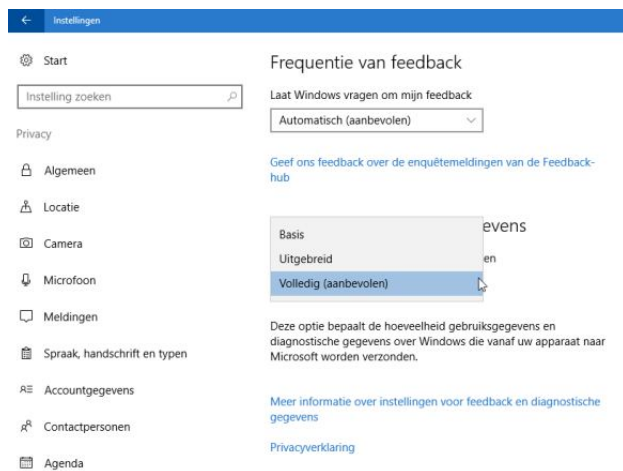
daarna in het geopende venster op Netwerk en internet. Klik in de kolom links op Wi-Fi en schakel vervolgens álle opties die dan rechts zijn te zien uit. Ofwel: Verbinden met voorgestelde open hotspots, Hotspot 2.0-netwerken en Betaalde W-Fi-services.

Schakel hier zonder meer alles uit om digitale inbraken en datalekken onderweg te voorkomen.

Privacy

Klik op het terug-pijltje linksboven in het nog altijd voor u staande venster en klik vervolgens op Privacy. Onder Algemeen vindt u diverse zaken die mogelijk uw aandacht

behoeven.

Loop hier alle opties ook even door.

Per categorie (kolom links) kan verder aangegeven worden wat u wel en niet op prijs stelt qua gedrag van apps. Het zijn overigens vooral de Windows-apps die wat u betreft qua privacy over de schreef gaan, dus de kans is groot dat u hier niet zo heel veel boosdoeners aantreft. Onder Feedback en diagnose kunt u overigens instellen hoeveel en hoe vaak diagnostische gegevens naar Microsoft gestuurd worden. Standaard is hier Volledig ingesteld; u kunt terugschakelen naar Basis. Bedenk dan wel dat sommige privacy-opties dan ineens – vreemd genoeg – niet meer te wijzigen zijn. Dat werkt alleen zolang hier Volledig is geselecteerd. Normaal gesproken zouden we geen ruimte hoeven te verspillen aan deze instellingen, want die hadden natuurlijk gewoon moeten blijven staan zoals u ze eerder had ingesteld. Omdat dit echter na de Zomerupdate niet het geval is, ontkomen we er echter niet aan.

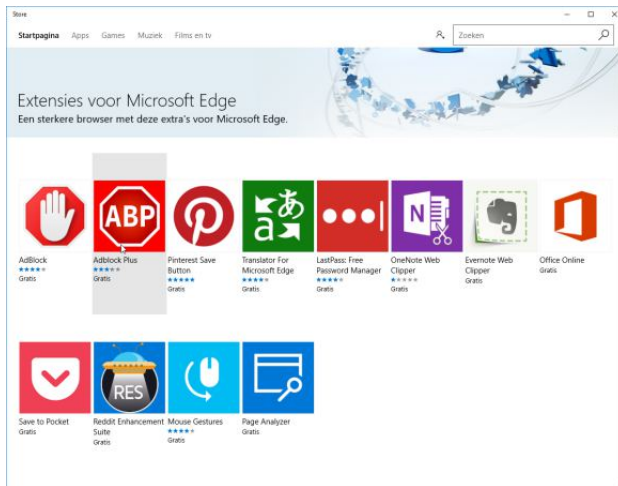
Startmenu

Gaan we nu verder met de leukere dingen uit de update. Ten eerste is er het vernieuwde Startmenu. De groep Programma's is verdwenen, in plaats daarvan krijgt u direct een lijst van alle geïnstalleerde software op uw systeem te zien. Keurig op alfabetische volgorde. Daarnaast ziet u aan de linkerkant van het menu – direct boven de Startknop – een paar pictogrammen, van onder naar boven: in/uitschakelopties, Instellingen, Verkenner en Gebruikers-opties. Klik op zo'n knop en ofwel een programma start ofwel u krijgt een contextmenu met opties te zien alwaar u uit kunt kiezen. Het Startmenu is dus wat compacter en rustiger geworden. Verder leidt een klik op een tegel met actieve inhoud nu direct naar het bericht dat daar op dat moment getoond wordt.

Het 'vernieuwde nieuwe' startmenu is nog steeds geen terugkeer naar een Windows 7-versie, maar inmiddels lijkt iedereen zo gewend aan de 10-variant dat dat ook niet heel erg meer nodig is. Mocht u echter nog altijd de onbedwingbare behoefte voelen, dan is Start10 (<http://www.stardock.com/products/start10/>).

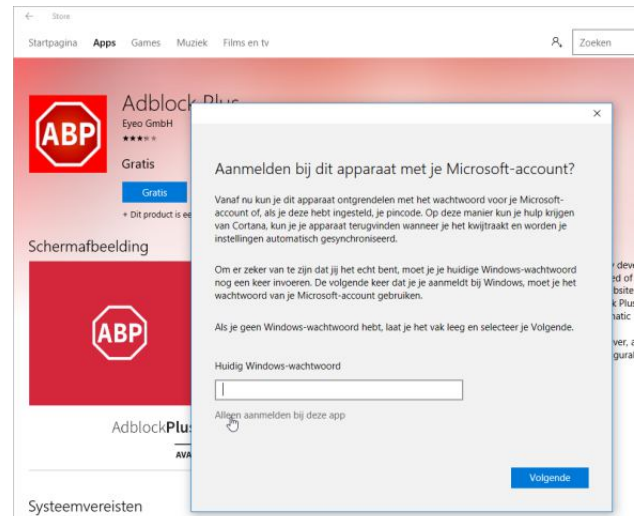
Edge add-ons

Eindelijk beschikt de standaard Windowsbrowser Edge nu over de mogelijkheid tot installeren van add-ons. Het heeft lang geduurd, maar nu kunt u bijvoorbeeld een adblocker toevoegen om verlost te worden van te veel en te opdringerige advertenties. Om een extensie (zoals de add-ons in Edge worden genoemd) toe te voegen klikt u in het hoofdvenster van deze browser op het knopje met de drie puntjes rechts bovenaan. Klik in het uitgeklapte menu op Extensies en daarna op de link Extensies downloaden uit de Store.

De keuze is vooralsnog beperkt.

Het daarop geopende venster toont een (vooralsnog) handjevol extensies, waaronder het bekende Adblock Plus (ABP). Om deze te installeren klikt u erop, gevolgd door een klik op het knopje Gratis op de nieuw geopende pagina. Vervolgens moet u zich – erg onhandig – eerst aanmelden met een Microsoft-account (of er eentje aanmaken). Na een klik op Aanmelden is het even heel erg goed opletten, want als u nu zonder nadenken op Volgende klikt wordt uw Windows-account naar een Microsoft-account omgezet. Als u dat niet wilt, klik dan op Alleen aanmelden bij deze app. Klik na downloaden op Starten waarna Edge naar voren gehaald wordt. Klik in Edge op de knop Inschakelen en vanaf dat moment browsst u advertentievrij. In

vergelijking met andere browsers is de installatie van de *Aanmelden bij de store is verplicht, let op dat u uw Windows-account niet meteen omkakt tot een MS-exemplaar.*

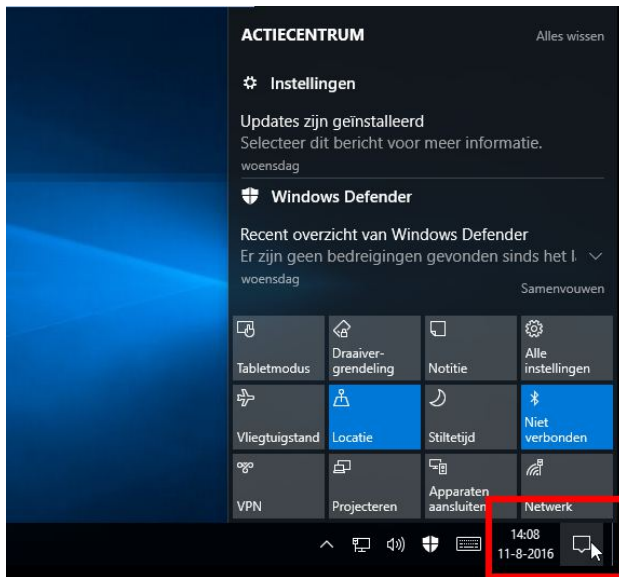
extensies overigens best omslachtig te noemen, met name het uitstapje naar de Windows Store is ronduit vervelend. Bovendien betekent het dat Microsoft mogelijk ook betaalde extensies gaat uitrollen, iets wat tot nu toe in geen enkele browser het geval is.

De extensie moet na downloaden nog wel ingeschakeld worden.

Actiecentrum

Rechtsonder in beeld vindt u de zogeheten systeem-werkbalk van Windows. Daar kunt u (een deel van) de vernieuwde pictogrammen bewonderen. Na de update zijn de meeste systeemexemplaren volledig aangepast aan de 'platte' stijl van Windows. Denk aan bijvoorbeeld het tekstballonnetje van het notificatiecentrum (ofwel Actiecentrum) dat nu meer open is én tegelijkertijd zelfs rechts van de klok is komen te staan. Het is daarmee meteen ook een van weinige pictogrammen die niet verplaatsbaar is, na de Zomerupdate is het ding daar vastgelijmd. Een klik op het betreffende pictogram opent het notificatiecentrum waarin u meteen een ander nieuwigheidje ziet: elke melding is voorzien van een duidelijk pictogram van het programma dat de melding daar plaatste.

Het is allemaal net wat overzichtelijker geworden in het Actiecentrum.

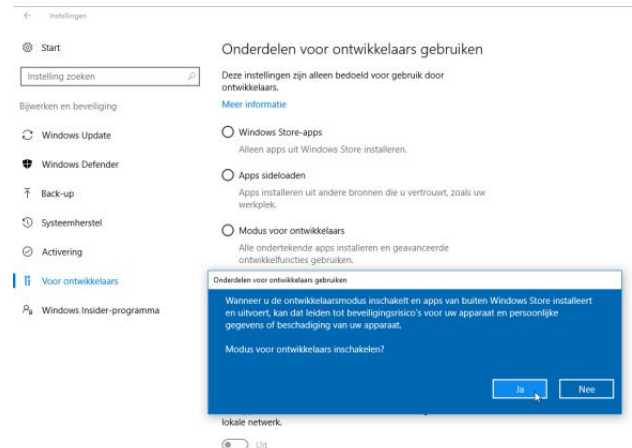
Soms veilig(er) aanmelden

Een nieuw onderdeel is Windows Hello, waarbij u voor het inloggen bij Windows gebruik kunt maken van een vingerafdruk gezichtsherkenning. Wilt u er gebruik van maken, dan moet u natuurlijk over ofwel een vingerafdruk-scanner ofwel een compatibele webcam beschikken. Dat

laatste levert waarschijnlijk vooralsnog problemen op, alleen exemplaren met de zogeheten Intel Realsense-techniek aan boord werken samen met Hello. U bereikt Hello door in het menu Start op het instellingen-tandwiel te klikken en dan in het geopende venster te gaan voor Accounts. Het betreffende onderdeel vindt u vervolgens onder Aanmeldingsopties. Klik op de link Zie hoe het werkt en vind compatibele apparaten voor uitleg. Inschakelen is waarschijnlijk niet mogelijk op uw bestaande pc omdat een of beide genoemde apparaten (scanner of Realsense-webcam) ontbreken.

Linux?

We ontkomen niet aan het ongetwijfeld meest gehypte en tegelijkertijd voor de gemiddelde gebruiker meest oninteressante onderdeel van de Zomerupdate: Linux-compatibiliteit. Ten eerste – om teleurstellingen te voorkomen – betreft het hier geen grafische Linux omgeving, maar de command line-prompt Bash. Mac OSX-gebruikers hadden deze al en nu werkt het ook onder Windows. Bash - en alle command line tools die via apt-get toegevoegd kunnen worden - wordt veel gebruikt om taken te automatiseren en is dus universeel bruikbaar geworden.

Schakel over naar de Modus voor ontwikkelaars.

Apt-get is overigens een Linux-commando om software uit een soort van appstore te downloaden en installeren. In

ieder geval is Bash niet iets om 'even snel' kennis te maken met Linux. Verder is dit onderdeel nog steeds een Beta (ofwel een testversie). Standaard is het uitgeschakeld, maar als u toevallig een Linux 'command prompt hero' bent of wilt worden, dan is inschakelen mogelijk. Klik daarvoor in het menu Start op het Instellingen-tandwiel en dan in het geopende venster op Bijwerken en beveiliging. Klik aan de linkerkant op Voor ontwikkelaars en schakel Modus voor ontwikkelaars in gevolgd door een klik op Ja in het venster met de veiligheidswaarschuwing (dat natuurlijk niet voor niets verschijnt!).

Herstart

Klik met de rechter muisknop op de Startknop en selecteer in het geopende menu de optie Configuratiescherm. Zet dit via het selectiemenuutje rechtsboven in het geopende venster op de weergave Grote pictogrammen. Klik dan op Programma's en onderdelen en vervolgens in weer een nieuw geopend venster op Windows-onderdelen in- of uitschakelen.

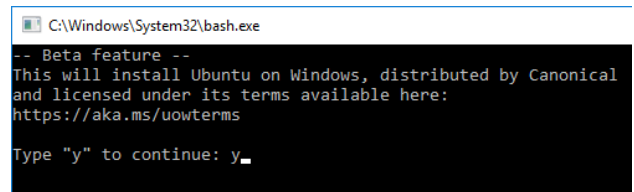

Schakel hier Windows-subsysteem voor Linux (bèta) in

In nóg een nieuw venster schakelt u dan de optie Windows-subsysteem voor Linux (bèta) in. Klik op OK, wacht even tot alle wijzigingen zijn toegepast en klik op Nu opnieuw opstarten. Eigenlijk start er nu een Windows Update, even wachten dus tot alles geconfigureerd is.

Tekstomgeving

Om de Linux command prompt daadwerkelijk te starten klikt u – na een herstart van Windows dus – op het vergrootglasje op de Taakbalk, direct rechts van de Startknop. Tik in het zoekveld de tekst Bash en druk op Enter. In het daarop geopende terminalvenster tikt u y gevolgd door een druk op Enter om aan te geven dat u akkoord gaat met de installatie van Ubuntu on Windows. Er start nu een downloadproces, waarna de installatie begint. Duurt even, maar daarna kunt u aan de slag. Tik allereerst een gewenste gebruikersnaam achter Enter new UNIX username en druk op Enter. Tik vervolgens een wachtwoord en druk weer op Enter. Noteer beide gegevens, want anders komt u uw Linux-terminal nooit meer in. Herhaal het wachtwoord en druk nog eens op Enter, daarna kunt u aan de slag met alle bekende Linux-commando's. Nogmaals: alleen geschikt voor de liefhebbers met kennis van zaken!

Een Linuxterminal als onderdeel van Windows, een paar jaar geleden ondenkbaar.

Meer

Er zijn meer vernieuwingen na de Zomerupdate, onder meer Inkt (bedoeld voor het pennetje bij de Surface 4 tablet van Microsoft) en de samensmelting van de Windows Store met die van de Xbox One. Koopt u een spel op het ene apparaat, dan kunt u dat zonder nogmaals te betalen ook op het andere gebruiken. Vooralsnog zijn er nauwelijks games die op deze manier verkocht worden, maar de verwachting is dat dit gaat veranderen. Daarmee probeert Microsoft (waarschijnlijk) een concurrent voor het pc-spellenwinkel Steam te worden. Onder de motorkap zijn heel veel wijzigingen aan systeembestanden doorgevoerd, maar daar merkt u meestal weinig tot niets van.

Boektitels bij Zomerupdate Windows 10

Overstappen naar Windows 10
Peter Kassenaar

OVERSTAPPEN
NAAR WINDOWS 10
Tweede, gratis te downloaden
voor gebruikers van eerder...

INKIJKEN **BESTELLEN**

Ontdek Windows 10
Erwin Olij

INKIJKEN **BESTELLEN**

Windows 10 voor senioren
Victor Peters

Tweede editie

INKIJKEN **BESTELLEN**

Het Complete Boek Windows 10
Doolaard, Kassenaar, Olij, Vanderaart, Van Duuren

Actueel, met gratis updates!

INKIJKEN **BESTELLEN**

